

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลทรงตอง

อำเภอทรงตอง จังหวัดยะลา

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ พื้นฟู และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ แก่คนไทย สามารถประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุล ระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมตามยุค

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อให้ ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ และมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังว่าเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่นต่อไป

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงทุก สิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา แก้ปัญหา เป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและ แนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้าน การเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตรเป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิต และการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

๘. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิภาพ

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา เชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็นต้น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลกรงปินัง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ลำดับที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๑	เกษตรกรรม	สวนเศรษฐกิจพอเพียงแบบชีวภาพ	นางชาอุเตาะ บาสะคีรี	ม.๘ ต.กรงปินัง
		แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสาน	นายสุชิน ห่องสุวรรณ	ม.๖ ต.กรงปินัง
		การทำปุ๋ยชีวภาพ	นายอับดุลเลาะ ลีลาตানা	ม.๑ ต.กรงปินัง
๒	หัตถกรรม	การสานไม้ไผ่ ชัดตะ	นายรอสือดี กูแวะ	ม.๒ ต.กรงปินัง
		จักสาน จากเส้นพลาสติก (สานตะกร้า ฝาชี และอื่นๆ)	นางฟาซี บินสาแหละ	ม.๒ ต.กรงปินัง
๓	อุตสาหกรรม	ขนมจีนอิฮ์ซาน	นายอาสือมิน โละะซี	ม.๖ ต.กรงปินัง
๔	แพทย์แผนไทย	หมอดำแย/สมุนไพร	นางอามีเนาะ ตายาลา	ม.๕ ต.กรงปินัง
		หมอดำแย/สมุนไพร	นางแยเนาะ เจ๊ะมะ	ม.๖ ต.กรงปินัง
		หมอนวด	นางอามีเนาะ ยะยือริ	ม.๕ ต.กรงปินัง
๕	ศิลปกรรม	ดีเกฮูลู	นายลาเตะะ ปีมา	ม.๖ ต.กรงปินัง
๖	ภาษาและวรรณกรรม	การอ่านกุรอ่านแบบทำนอง (กอรี)	นายอุสมาน โต๊ะอาลี	ม.๖ ต.กรงปินัง
๗	ปรัชญา ศาสนา ประเพณี	ผู้นำฮาดิซกุรอ่าน	นายอับดุลเลาะ มะ	ม.๗ ต.กรงปินัง
๘	ภูมิปัญญาโภชนาการ	ข้าวต้มใบพ้อ	นางกอดีเยาะ ลาเตะะ	ม.๖ ต.กรงปินัง
		ไอศกรีมโบราณ	นางอานี ยูโซ๊ะ	ม.๑ ต.กรงปินัง

ลำดับที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๙	องค์กรชุมชน	กลุ่มทำขนมหมากแด้งงาน	นางซาริยะ หมีะมา	ม.๕ ต.กรงปินัง
		กลุ่มทำขนมพื้นบ้าน	นางรุตดา มุละขอ	ม.๓ ต.กรงปินัง

แหล่งเรียนรู้ เกษตรเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

การสานไม้ไผ่ขัดแตะ

แหล่งเรียนรู้ กลุ่มจักสานจากเส้นพลาสติก

แหล่งเรียนรู้ชุมชน

โรงเส้นขนมจีน อห้ซาน หมู่ที่ ๖ ตำบลกรงปินัง

แหล่งเรียนรู้ กลุ่มอาณีไอดีมโบราณ

นักอ่านอัลกุรอาน(กอรี)

อ่านนำเด็กๆในกิจกรรมคอดัมอัลกุรอานของเด็กๆ ณ อบต.กรงปินัง

แหล่งเรียนรู้ กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีบ้านอุเฒะ

